

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie

Sjezdy JČSMF a JSMF

Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Vol. 24 (1979), No. 3, 121--146

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/138199>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1979

Institute of Mathematics of the Academy of Sciences of the Czech Republic provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This paper has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://project.dml.cz>

SJEZDY JČSMF A JSMF

ve dnech 5. — 7. 10. 1978 v Popradu.

**Rezoluce sjezdů Jednoty československých matematiků a fyziků při ČSAV
a Jednoty slovenských matematiků a fyziků při SAV**

Vyjádření československých matematiků a fyziků k otázkám jaderného zbrojení

Českoslovenští fyzikové a matematikové sdružení v Jednotě československých matematiků a fyziků při ČSAV a v Jednotě slovenských matematiků a fyziků při SAV vyjadřují rozhodně odmítavé stanovisko svých 5 200 členů z řad vědeckých, odborných a pedagogických pracovníků v těchto oborech ke snahám o zneužití výsledků fyzikálních věd a zejména jaderné fyziky k výrobě nových prostředků hromadného ničení.

Jsme si vědomi toho, že fyzikové a matematikové mohou významným způsobem přispět k řešení závažných problémů, které stojí před lidskou civilizací, jako jsou nové zdroje energie, kosmický výzkum, otázky životního prostředí, nové materiály apod.

Fyzikální výzkum v těchto oblastech vyžaduje spojené mezinárodní úsilí a mimořádně veliké materiálové a finanční prostředky. Prostředky věnované stále ve větší míře na výrobu zbraní hromadného ničení silně omezují a v některých případech zcela znemožňují mimo jiné oblasti též mírový rozvoj vědeckého bádání.

Obracíme se proto ke všem fyzikům a matematikům s výzvou, aby vědomi si své odpovědnosti usilovali, aby výsledků fyziky a matematiky bylo využíváno jen ve prospěch lidstva a nikoliv k jeho zničení.

S velkým rozhořčením a s obavami sledujeme úsilí části vládnoucích kruhů USA o vývoj a výrobu nových neutronových zbraní a jejich zařazení do zbrojního programu Spojených států amerických. Rozhodně při tom odmítáme tvrzení o „humánnosti“ těchto nových zbraní hromadného ničení.

V současné době projednává Valné shromáždění OSN klíčové otázky míru a války. Plně se stavíme za úsilí všech pokrokových sil v čele s SSSR o dosažení úplného odzbrojení a zákaz výroby zbraní hromadného ničení.

Českoslovenští fyzikové a matematikové se zavazují, že všechny své síly v badatelské i odborné práci a při výchově mládeže věnují dalšímu rozvoji fyziky a matematiky a uplatnění jejich výsledků ku prospěchu všeho lidu.

Poprad 4. 10. 1978.

PROJEV MÍSTOPŘEDSEDY ČSAV A PŘEDSEDY SAV AKADEMIKA VLADIMÍRA HAJKA

na slavnostním společném zahájení zasedání
sjezdů JČSMF a JSMF dne 5. 10 1978 v Popradu.

Vážené súdružky, vážení súdruhovia!

Dovoľte mi, aby som menom prezídia ČSAV, predsedníctva SAV i osobne srdečne pozdravil vás, všetkých účastníkov zjazdu Jednoty československých matematikov a fyzikov, ako aj zjazdu Jednoty slovenských matematikov a fyzikov, a poprial vašim zjazdovým rokovaniam úspešný priebeh.

V riadiacich orgánoch Akadémie si dobre uvedomujeme význam a rozsah záslužnej činnosti Jednoty československých matematikov a fyzikov, ktorá svojou takmer 120-ročnou tradíciou, veľkým počtom členov a cennými výsledkami každoročnej práce patrí medzi najvýznamnejšie vedecké spoločnosti, združené pri ČSAV, resp. SAV. So záujmom som si prezrel zborník, ktorý ste pripravili pre účastníkov dnešných zjazdov. Dokumentuje širokú paletu činností, ktoré rozvíjajú ústredné orgány, sekcie, pobočky, komisie Jednoty pri usmerňovaní a organizovaní matematicko-fyzikálneho života v oblasti vedy i pedagogiky, pri propagácii významu matematiky a fyziky pre život spoločnosti, pri vyhľadávaní a podpore mladých talentov pre štúdium matematicko-fyzikálnych odborov a pod. Chcem sa vám, vážené súdružky a súdruhovia, za túto záslužnú, obetavú prácu menom ústredných orgánov Akadémie úprimne poďakovať.

My, všetci tu prítomní, si iste veľmi dobre uvedomujeme, aký veľký význam pre ďalší rozvoj našej socialistickej vlasti má uplatnenie sa výsledkov matematicko-fyzikálnych vied v spoločenskej praxi. Je preto prirodzené, že sa usilujeme, aby primerane tomuto významu sa v našom štáte rozvíjala tvorivá vedecká práca v odbore matematiky i fyziky, aby sa prehlboval podiel výuky matematiky a fyziky na výchovnovzdelávacom procese škôl všetkých stupňov, aby sa postupne rozširovali možnosti pre praktické využitie myšlienkového bohatstva matematicko-fyzikálnych vied pri riešení konkrétnych úloh, ktoré nastoľuje život v podmienkach rozvinutej socialistickej spoločnosti. V tomto našom snažení sme — aj zásluhou činnosti Jednoty československých matematikov a fyzikov a Jednoty slovenských matematikov a fyzikov — dosiahli doteraz celý rad pozitívnych výsledkov. Je to pre nás povzbudením do ďalšej práce. Súčasne však dobre vieme, že niektoré problémy sa nám — napriek dlhoročnému úsiliu — nedarí riešiť tak rýchlo a v takom rozsahu, ako by to odpovedalo potrebám spoločnosti. Mám na mysli napríklad otázku profesionálnej orientácie mládeže, alebo presnejšie otázku rozloženia záujmu stredoškolskej mládeže o jednotlivé odbory vysokoškolského štúdia. I pri istom zlepšení oproti minulosti stále pretrváva stav, v ktorom záujem mládeže o štúdium medicíny, práva a niektorých ostatných humanitných odborov vysoko prevyšuje potreby spoločnosti a možnosti prijatia na príslušných fakultách univerzít. Naproti tomu záujem o štúdium matematicko-fyzikálnych a technických odborov je ešte stále neuspokojivý a neumožňuje realizovať prijímacie pokračovanie na tieto odbory v takej kvalite, ako by to s ohľadom na význam týchto odborov pre ďalší rozvoj spoločnosti a s tým spojenú

potrebu ustavične zvyšovať efektívnosť vysokoškolského štúdia týchto odborov bolo žiadúce. Preto nám prichodí naďalej veľmi vážne sa zamýšľať nad tým, ako urýchliť riešenie tohoto zložitého a naliehavého spoločenského problému, ako ešte účinnejšie než doteraz vytvárať pre riešenie tohoto problému priaznivú atmosféru v škole, v rodine i v celej spoločnosti. Veľké možnosti prispieť k riešeniu tejto úlohy má aj Jednota československých matematikov a fyzikov a Jednota slovenských matematikov a fyzikov. Nepochybujem o tom, že doterajšie bohaté skúsenosti našich Jednôt z osvetovej práce v oblasti matematicko-fyzikálnych odborov sa stanú zdrojom novej iniciatívy a zvýšeného úsilia riadiacich orgánov i veľkého počtu členov Jednoty prispieť podstatnou mierou k riešeniu tejto závažnej spoločenskej úlohy.

Zriadenie vedeckých a pedagogických sekcií v rámci našich Jednôt bolo – ako život ukázal – veľmi účelné opatrenie, ktoré umožnilo Jednote pozdvihnúť na vyššiu úroveň starostlivosť o otázky spojené s rozvojom vedeckej práce v odbore matematiky i fyziky i o otázky súvisiace so zdokonaľovaním výuky matematiky a fyziky na školách všetkých stupňov. Pri vysokej dynamike rozvoja vedy vo svete je čoraz obtiažnejšia úloha udržať s týmto rozvojom krok. Kládie to na náš výskum v odbore matematiky a fyziky náročné úlohy. Bude ich možno úspešne zvládnuť len ustavičným a rýchlym zvyšovaním kvality všetkej práce, ktorá s činnosťou vedeckých pracovísk súvisí. Sem patrí otázka výchovy nových vedeckých pracovníkov, systematické zvyšovanie tvorivej schopnosti vedeckých pracovníkov, ovládnutie progresívnych metód vedeckej práce, objektivizácia vedeckovýskumného zamerania vedeckých pracovísk v súlade s tendenciami rozvoja vedy vo svete a s potrebami rozvoja našej spoločnosti, ustavičné zdokonaľovanie informačného systému, zvyšovanie efektívnosti medzinárodnej delby vedeckej práce najmä v rámci krajín RVHP, zdokonalenie celkovej riadiacej činnosti v oblasti vedy, materiálne a priestorové zabezpečenie činnosti vedeckých pracovísk a pod. Pri riešení všetkých týchto úloh počítame s aktívnou účasťou Jednoty a osobitne jej vedeckých sekcií.

Starostlivosť o otázky výuky matematiky a fyziky na školách má v Jednote dlhoročnú tradíciu. Všetci si iste dobre uvedomujeme, že od rozsahu a kvality vyučovania matematiky a fyziky na základných, stredných a vysokých školách v rozhodujúcej miere závisí, ako budú nastupujúce generácie mladých matematikov a fyzikov, inžinierov i kvalifikovaných robotníkov schopné prispievať k udržiavaniu i ďalšiemu rozvíjaniu spoločensky žiadúcej dynamiky vedeckotechnického pokroku. Preto má systematická starostlivosť o vytvorenie nevyhnutného priestoru a o zabezpečenie vysokej úrovne vyučovania matematiky a fyziky na všetkých školách prvoradý význam. To je treba mať stále na pamäti aj pri súčasne prebiehajúcej a objektívne nevyhnutnej prestavbe našej školskej výchovnovzdelávacej sústavy. Naše Jednota a osobitne jej pedagogické sekcie a jednotlivé pobočky majú v tejto oblasti široké možnosti uplatniť svoju iniciatívu i doteraz získané cenné skúsenosti. Je to spoločensky veľmi žiadúce.

Vážené súdružky, vážení súdruhovia!

Každý z nás, účastníkov zjazdov Jednoty, pracuje na niektorom z rozmanitých úsekov nášho matematicko-fyzikálneho života. Svojou činnosťou však smerujeme k jednému veľkému cieľu: chceme rozvojom matematicko-fyzikálnych vied, vysokou úrovňou výchovnovzdelávacej činnosti v týchto odboroch i zabezpečením všetkých ostatných

úloh Jednoty prispieť čo najviac k zdokonaleniu života našej socialistickej spoločnosti a k vytváraniu predpokladov pre jej ďalší úspešný dynamický rozvoj.

Želám vám i celej Jednote hodne ďalších úspechov vo vašej záslužnej práci.

Zpráva o sjezdu JČSMF

Ve dňoch 5. – 7. 10. 1978 sa v Poprade konali již tradične súčasne riadne sjezdy Jednoty československých matematiků a fyziků při ČSAV a Jednoty slovenských matematiků a fyziků při SAV, ktoré podľa vzájemné dohody zasedaly spoločne při projednávání úkolů, které plní obě Jednoty, dále při volbě předsedy JČSMF, při projednávání a schvalování programu další činnosti JČSMF a při hlasování o udělení sjezdových čestných vyznamenání.

Sjezdy se konaly v rámci oslav 30. výročí vítězného února 1948 a 60. výročí vzniku samostatné Československé republiky.

V předvečer zahájení obou sjezdů se 4. 10. 1978 sešlo v klubovně hotelu Gerlach společně protestní shromáždění českých a slovenských matematiků a fyziků proti vývoji a výrobě neutronové bomby, na kterém promluvil profesor matematicko-fyzikální fakulty Univerzity Karlovy v Praze RNDr. IVAN ŮLEHLA, DrSc., o problémech jaderného zbrojení (projev je otištěn na str. 147 tohoto čísla.) Na závěr tohoto shromáždění přijali jeho účastníci „Vyjádření československých fyziků a matematiků k otázkám jaderného zbrojení“, jímž se jednoznačně připojili k podpoře boje pokrokové veřejnosti celého světa proti neutronové hrozbě, za odzbrojení a mír.

Slavnostní zahájení obou sjezdů se konalo dne 5. 10. 1978 ve velké zasedací síni ONV v Popradu za přítomnosti místopředsedy ČSAV a předsedy SAV akademika VLADIMÍRA HAJKA, náměstkyně ministra školstva SSR PhDr. MARTY VLAČIHOVÉ, zástupce ministerstva školství ČSR RNDr. ing. ZDEŇKA FIDLERA, předsedy Komise pro organizaci vědeckých společností při prezídiu ČSAV člena korespondenta ČSAV ing. LADISLAVA ŠTOURAČE, DrSc., tajemníka OV KSS v Popradu JÁNA KROMKY, zástupce odboru školstva KNV v Košicích, zástupce odboru školstva ONV v Popradu, zástupce MNV v Popradu a dalších hostů sjezdu.

Jednání společného zasedání obou sjezdů zahájil a řídil předseda JČSMF akademik JOSEF NOVÁK, který uvítal čestné hosty, představil čestné předsednictvo sjezdů a přednesl program jednání. Po něm promluvil předseda JSMF prof. dr. VÁCLAV MEDEK, který zahájil sjezd JSMF.

Na to pozdravili sjezdové jednání pionýři škol v Popradu, kteří přednesli zdravici a předali členům čestného předsednictva rudé karafiáty.

Potom pozdravili sjezdy čestní hosté. První promluvil akademik VL. HAJKO, jehož projev je otištěn na jiném místě tohoto čísla. Po něm se ujala slova PhDr. M. VLAČIHOVÁ, která především poděkovala všem, kdo se podílejí na uskutečňování nové vzdělávací soustavy, a poukázala na významnou úlohu, kterou tu hraje spolupráce MŠ SSR a JSMF. Velký význam při tom má dohoda MŠ SSR a JSMF uzavřená v r. 1977. MŠ SSR si velmi váží toho, že Jednota přistupuje k realizaci zásad dohody velmi iniciativně.

Zmínila se také o přehlednosti a dokumentárním významu Sjezdového sborníku, kde je řada důkazů aktivní spolupráce i řada nových námětů pro činnost Jednot. Informovala dále o postupu MŠ SSR při přestavbě čs. vzdělávací soustavy a zdůraznila význam odborného školství. Na konec uvedla, že při MŠ SSR bude vytvořena metodická rada, v níž se počítá s aktivní účastí JSMF. Z pověření ministra školství ČSR dr. M. VONDRUŠKY pozdravil oba sjezdy dr. ing. Z. FIDLER. Připomněl mnohostrannou spolupráci MŠ ČSR a JČSMF na úseku olympiád, v péči o další vzdělávání učitelů matematiky a fyziky i o nadané žáky, na úseku zahraničních styků i při pořádání závažných konferencí, seminářů a porad jako např. konference o výuce matematiky na učňovských školách, konference o didaktice fyziky apod. Připravovaná dohoda o spolupráci mezi MŠ ČSR a JČSMF bude dobrou základnou pro další rozvoj spolupráce. Jménem Komise pro organizaci vědeckých společností při ČSAV pozdravil sjezdy její předseda člen korespondent L. ŠTOURÁČ. Připomněl, že Jednota je jednou z nejstarších a největších vědeckých společností a uvedl, že prezídium ČSAV systematicky sleduje činnost společností při ČSAV a při nedávném jednání dobře hodnotilo činnost JČSMF. Ocenil jak vědeckou, tak pedagogickou činnost Jednoty i její činnost zaměřenou na širší veřejnost. V zastoupení všech složek města Popradu pozdravil sjezdy JČSMF a JSMF tajemník OV KSS JÁN KROMKA, který popřál jednání sjezdů plný zdar.

Po projevech hostí podal jménem ÚV JČSMF a ÚV JSMF ústřední sekretář M. JELÍNEK návrhy na volbu *sjezdových komisí a pracovního předsednictva sjezdů*. Delegáti pak jednomyslně zvolili:

Pracovní předsednictvo sjezdů ve složení: akademik J. NOVÁK, V. MEDEK, M. ROZSÍVAL, J. ELIAŠ, M. JELÍNEK, L. BERGER, F. GORDIAK a V. REPÁŠ.

Volební komisi: M. LAITICH, K. BURIAN, S. ZAHRADNÍK, J. MAĐAR, J. BUČKA, A. MALÍKOVÁ.

Programovou komisi: J. KRACÍK, I. ŠTOLL, I. ÚLEHLA, J. KURZWEIL, I. ŠANTAVÝ, J. ĎURČEK, J. KREMPASKÝ, J. MORAVČÍK, J. DRAVECKÝ a M. GAVALEC.

Mandátovou komisi: J. FUKA, V. RÁDLOVÁ, M. ČERNOHORSKÝ, O. ŠEDIVÝ, J. ERHARDT a I. KRSEK.

Ověřo vatele zápisu: F. BĚLOUN, J. VOŘÍŠEK, J. SVOBODA, V. BEZÁK, I. FABRICI a T. KÚTIK.

V další části společného jednání obou sjezdů, kterou řídil V. MEDEK, předseda JSMF, uvedl diskusi o společných problémech obou Jednot M. ROZSÍVAL, který zůraznil tyto úkoly: *realizace nové čs. vzdělávací soustavy*, pro což dává nové perspektivy, ale i nové možnosti úzká spolupráce obou Jednot s ministerstvy školství ČSR i SSR; *usměrňování zájmů mládeže* na studium přírodních věd a techniky, k čemuž podmínky vytvářejí smlouvy o spolupráci s vysokými školami i s ministerstvy školství; *pomoc rozvoji vědecké práce* ve fyzice i matematice, jakož i v didaktice těchto předmětů na všech stupních škol a při vyhledávání nových forem této činnosti; *rozvíjení zejména obsahové stránky matematické a fyzikální olympiády* a dalších matematických a fyzikálních soutěží; *pomoc při dalším vzdělávání pracujících* v matematice a fyzice; *dále prohlubovat a rozvíjet formy spolupráce obou Jednot* při plnění uvedených úkolů i úkolů dalších zejména při zkvalit-

ňování časopisů Pokroky matematiky, fyziky a astronomie, Rozhledů matematicko-fyzikálních, Matematiky a fyziky ve škole a dále při popularizaci a propagaci matematiky a fyziky v hromadných sdělovacích prostředcích.

V diskusi k těmto problémům vystoupili L. PÁTÝ (rozšíření zahraničních styků), V. DUPAČ (problematika teorie pravděpodobnosti a spolupráce s Bernoulliho společností), B. ROVAN (problematika výchovy a uplatnění programátorů), M. ČERNOHORSKÝ (didaktika vysokoškolské fyziky a návrh, aby pedagogické sekce vypracovaly do r. 1980 koncepci výuky fyziky na vysokých školách), J. MIKULČÁK (spolupráce MPS obou Jednot zejména v didaktice matematiky na odborných a učňovských školách), I. SEKANINA (výchova učitelů matematiky a fyziky na univerzitách), L. ZACHOVAL (význam fyziky v nové vzdělávací soustavě), V. MEDEK (hlavní aspekty spolupráce JSMF s MŠ SSR), J. ŠEDIVÝ (příprava učitelů, problémy časopisu Rozhledy matematicko-fyzikální), J. MORAVČÍK (problémy matematické olympiády a časopisu Rozhledy matematicko-fyzikální), I. ŠANTAVÝ (spolupráce JČSMF s MŠ ČSR, předpoklady ke zlepšení fyzikálního vzdělávání v rámci nové vzdělávací soustavy), J. KACZÉR (společné problémy FVS obou Jednot a otázky členství v EPS), T. HAVRÁNEK (vztah Jednot k matematikům v praxi), A. KUFNER (účast JČSMF v mezinárodní spolupráci, přípravné jednání Evropské matematické federace).

Po ukončení diskuse se ujal slova odstupující předseda JČSMF akademik NOVÁK, který zastával funkci předsedy JČSMF po dvě období. Připomněl, že již na zasedání ÚV JČSMF v Plzni v r. 1977 oznámil, že nebude již dál kandidovat na funkci předsedy, a doporučil, aby na další období byl za předsedu zvolen fyzik. Uvedl pak, jakými zásadami se řídil při výkonu své funkce: společenská angažovanost Jednoty, rozvíjení spolupráce JČSMF a JSMF, pozornost problémům didaktiky matematiky a fyziky a jejich aplikacím. Novému ústřednímu výboru JČSMF, který bude zvolen, přál mnoho úspěchů v dalším rozvoji činnosti.

Akademiku NOVÁKovi poděkoval za projev a zejména za jeho dlouholetou a obětavou práci ve prospěch JČSMF předsedající V. MEDEK.

Jednání sjezdů pokračovalo *zprávou mandátové komise*, kterou přednesl její předseda J. FUKA. Informoval delegáty, že v pobočkách JČSMF bylo zvoleno na sjezd 62 delegátů s hlasem rozhodujícím, z nichž je na na zasedání přítomno 57 včetně 9 žen. Delegátů s hlasem poradním je z JČSMF přítomno na zasedání 37. V pobočkách JSMF bylo zvoleno 48 delegátů s hlasem rozhodujícím, z nichž na zasedání je přítomno 44 včetně 7 žen. Delegátů JSMF s hlasem poradním je z JSMF přítomno 21. Na základě tohoto zjištění konstatoval předseda mandátové komise, že sjezd je usnášení schopný a volby předsedy JČSMF se zúčastní 101 delegátů s hlasem rozhodujícím. Jako kandidáta na nového předsedu JČSMF představil předseda volební komise M. LAITICH M. ROZSFÁVAL, dosavadního místopředsedu JČSMF, který byl navržen všemi sekcemi a pražskou pobočkou. S návrhem se ztotožnily ostatní pobočky a doporučily jej ÚV JČSMF i JSMF. V tajné volbě byl pak 99 hlasy zvolen předsedou JČSMF na období 1978–1981 M. ROZSFÁVAL.

Nově zvolený předseda JČSMF pak poděkoval delegátům za důvěru, odstupujícímu předsedovi akademiku NOVÁKovi za všechnu práci, kterou vykonal pro rozvoj činnosti

JČSMF, a ujistil jej i delegáty, že ve své práci bude vycházet ze zásad, kterými se jako předseda řídil akademik J. NOVÁK, a že bude usilovat o další jejich rozvíjení ku prospěchu nejen JČSMF, ale i celé naší společnosti. Zdůraznil důležitost úzké spolupráce obou Jednot, která bude i nadále hlavní osou činnosti JČSMF, a požádal všechny členy Jednoty o aktivní a iniciativní spolupráci, která byla a i nadále zůstává zárukou dalšího rozvoje činnosti JČSMF.

Po tomto projevu bylo ukončeno první společné zasedání sjezdů obou Jednot a všichni účastníci se odebrali k památníku padlých v Popradu, kde jménem všech delegátů sjezdů byly položeny věnce.

Samostatná zasedání sjezdu JČSMF se uskutečnila v klubovně hotelu Gerlach ve dnech 5. 10. odpoledne a 6. 10. dopoledne. Na nich byly projednány *zpráva o činnosti JČSMF za léta 1975–1978*, kterou přečetl ústřední sekretář M. JELÍNEK, dále *zpráva o hospodaření JČSMF a revizní zpráva*. Ve zprávě o činnosti uvedl M. JELÍNEK, že hlavní data a dokumentace o činnosti Jednoty jsou obsaženy ve Sjezdovém sborníku, který obdržel každý delegát sjezdu. Zdůraznil, že reorganizace pražské pobočky podle usnesení minulého sjezdu byla provedena a její práce se úspěšně rozvíjí. Hovořil pak o složení členské základny a navrhl, aby pozornost byla věnována zejména získávání učitelů matematiky a fyziky na odborných školách. Zdůraznil nutnost soustavné péče o odborné školy a jejich učitele matematiky a fyziky a informoval o tiskovém středisku JČSMF, které bude přestěhováno do Prahy a umístěno v tiskárně Prometheus, jejíž dosavadní ředitel nastoupí od 1. 1. 1979 po odchodu do důchodu v JČSMF. Dohoda o spolupráci s ředitelem Polygrafie je připravena. V závěru zdůraznil rozsáhlou spolupráci s MŠ ČSR, kde je právě v konečném stadiu projednáván návrh smlouvy o spolupráci. Ve zprávě o hospodaření seznámil delegáty sjezdu s hlavními hospodářskými otázkami ústřední hospodář JČSMF J. JARNÍK. Zmínil se o problémech sekretariátu a řešení platových otázek jeho pracovníků, o přípravě rozpočtu na r. 1979 a ocenil porozumění ekonomického odboru ČSAV i ministerstva školství pro potřeby Jednoty. V revizní zprávě, kterou přednesl předseda revizní komise K. STACH, bylo konstatováno, že několik revizí hospodaření ukázalo, že všichni pracovníci, kteří jsou v JČSMF odpovědní za hospodaření, se snaží, aby i na tomto úseku činnosti JČSMF byla práce dobrá. Revizní komise prověřila také některé širší úkoly Jednoty jako provoz tiskového střediska, otázky členských příspěvků, vedení evidence apod. Na základě výsledků všech revizí podal K. STACH jménem revizní komise návrh na udělení absolutoria odstupujícímu ústřednímu výboru JČSMF.

V diskusi ke všem těmto zprávám vystoupili L. PÁTÝ (o práci fyzikálního oddělení pražské pobočky), S. ZAHRADNÍK (o práci menších poboček), V. DUPAČ (o matematickém oddělení pražské pobočky), Z. NÁDENÍK (o práci zahraniční komise JČSMF), A. KUFNER (o spolupráci Matematického ústavu ČSAV s matematickou olympiádou), L. ZACHOVAL (o ediční činnosti v JČSMF), Š. ZAJAC (o otázkách růstu členské základny JČSMF), O. LEPIL (o nejbližších úkolech FPS JČSMF), A. ZÁTOPEK (o začlenění geofyziky do JČSMF), J. KACZÉR (o soutěžích a jejich významu v JČSMF), A. LÍZALOVÁ (o soutěžích v matematice a fyzice na gymnáziích.)

☞ o diskusi schválili delegáti jednomyslně zprávy o činnosti, o hospodaření a revizní zprávu, jakož i návrh na udělení absolutoria odstupujícímu ÚV JČSMF.

Závažnými úkoly sjezdu JČSMF byla volba nového ústředního výboru, jeho náhradníků a členů revizní komise, dále projednání a schválení programu činnosti JČSMF na další období.

Návrh kandidátky nových ústředních orgánů JČSMF přednesl předseda sjezdové volební komise M. LAITICH. Po vysvětlení volebního řádu byly provedeny volby tajným hlasováním, při nichž byli všichni navrženi zvoleni velkou většinou hlasů.

Návrh nového programu činnosti JČSMF na další období, který dostali všichni delegáti ve sjezdových materiálech, komentoval za nepřítomného předsedu návrhové komise I. ÚLEHLA. Zdůraznil, že návrh navazuje na předcházející činnost Jednoty, respektuje úkoly vyplývající ze závěrů XV. sjezdu KSČ, usnesení ÚV KSČ a vlády i dokumentů přijatých prezídiem ČSAV a rozvíjí program další činnosti JČSMF ve spolupráci s JSMF především v oblastech, které jsou obsahem podepsaných nebo připravovaných smluv o spolupráci JČSMF s vysokými školami, ministerstvem školství ČSR a dalšími institucemi.

Po diskusi o programu, v níž vystoupili L. PÁTÝ (návrh některých zpřesnění programu), L. ZACHOVAL (upozornění na problém odchodu učitelů ze škol), O. LEPIL (otázky souměří zejména z didaktiky), Š. ZAJAC (spolupráce s dalšími organizacemi), J. KACZÉR (otázky uznání práce v JČSMF jako práce angažované), M. ROZSÍVAL (spolupráce s orgány ČSAV a MŠ ČSR), I. SEKANINA (péče o nadané žáky), F. LUKEŠ (spolupráce s jinými resorty zejména s FMTIR), J. ŠEDIVÝ (spolupráce orgánů Jednoty s časopisy, zejména s Rozhledy matematicko-fyzikálními), Z. ŠIGUT (spolupráce s průmyslem), J. MIKULČÁK (úkoly MPS obou Jednot), T. HAVRÁNEK (situace matematiků v aplikovaném výzkumu), M. ČERNOHORSKÝ (pomoc členů Jednoty při realizaci nové vzdělávací soustavy), J. KUBÁT (otázky angažovanosti práce učitelů v Jednotě), O. KOWALSKI (úkoly Jednoty a jejich specifické poslání), K. VACEK (význam práce Jednoty), přijali delegáti sjezdu JČSMF s připomínkami a doplňky z diskuse návrh programu činnosti JČSMF na další období. Doporučili, aby programová komise zpracovala připomínky a doplňky z diskuse a zahrnula je do připraveného návrhu tak, aby na závěrečném společném zasedání obou sjezdů mohl být přednesen a projednán definitivní návrh tohoto programu.

Závěrečné zasedání sjezdů obou Jednot se sešlo 7. 10. 1978 opět v zasedací síni ONV v Popradu. Na něm nejprve předseda komise pro sjezdová vyznamenání L. ZACHOVAL přednesl návrh ÚV JČSMF a předseda JSMF V. MEDEK návrh ÚV JSMF na zvolení čestných členů, zasloužilých členů a na udělení čestných uznání a pedagogických vyznamenání I. a II. stupně. Tyto návrhy delegáti obou sjezdů jednomyslně schválili (seznam vyznamenaných na str. 138). Čestné diplomy a medaile JČSMF a JSMF pak odevzdali přítomným zvoleným čestným členům akademik J. NOVÁK a prof. V. MEDEK.

Pak podal I. ÚLEHLA za programovou komisi JČSMF upravený návrh programu činnosti JČSMF, do kterého byly začleněny připomínky a doplňky z diskuse na sjezdu JČSMF, které zdůvodnil a jejichž formulaci přednesl. J. ĐURČEK, předseda programové komise JSMF, pak uvedl, že sjezd JSMF projednal program činnosti JČSMF, přijal jej také za program činnosti JSMF a v návaznosti na něj schválil ještě další úkoly specifické pro JSMF.

Návrh programu činnosti byl pak po krátké diskusi, která upravila jen některé formulace, jednomyslně schválen delegáty obou sjezdů.

Posledním společným dokumentem, který jednomyslně schválili delegáti obou sjezdů, byla rezoluce čs. matematiků a fyziků k otázkám jaderného zbrojení, jejíž přijetí zdůvodnil akademik J. NOVÁK a kterou přednesl I. ÚLEHLA.

Na závěr společného jednání sjezdů JČSMF a JSMF zhodnotil přípravu a průběh jednání sjezdů nový předseda JČSMF M. ROZSÍVAL. Poděkoval organizátorům sjezdů za práci, kterou vykonali, i účastníkům a z nich zejména těm, kteří svými podněty a připomínkami nebo prací v komisích přispěli k úspěšnému jednání obou sjezdů, a zakončil jednání přáním mnoha úspěchů v práci na úkolech obou Jednot.

V rámci obou sjezdů se dne 5. 10. 1978 uskutečnila beseda o studiu na vysokých školách technických, která byla uspořádána z iniciativy ČVUT v Praze. Jejím cílem bylo informovat o problémech studia na ČVUT a o úkolech a podmínkách výuky matematiky a fyziky na této vysoké škole. Promluvil na ní doc. ing. M. ŠULISTA, CSc., v zastoupení rektora ČVUT akademika BOHUMILA KVASILA, a další učitelé této školy. V diskusi byly zodpověděny otázky a vysloveny některé náměty k projednávané problematice.

Dne 6. 10. 1978 večer se ke krátké schůzi sešel nově zvolený ÚV JČSMF, zvolil předsednictvo a rozdělil některé funkce a kooptoval zástupce JSMF do ÚV a PÚV JČSMF.

Celé jednání sjezdů se vyznačovalo velkou aktivitou delegátů a potvrdilo, že všichni členové obou Jednot chtějí se podílet na rozvoji socialistického Československa a co nejučinněji pomoci vědeckotechnickému rozvoji v naší vlasti.

Miroslav Rozsival

Usnesení sjezdů JČSMF a JSMF, Poprad 1978

Delegáti sjezdů JČSMF a JSMF:

- 1. vyslechli zprávy o činnosti za období 1975–1978, hospodářské zprávy a zprávy revizních komisí a kladně zhodnotili činnost obou Jednot. Po diskusi, připomínkách a doplněních schválili tyto zprávy a udělili oběma odstupujícím ústředním výborům absolutorium;*
- 2. usnesli se poděkovat jménem všech členů obou Jednot odstupujícímu předsedovi JČSMF akademiku Josefu Novákovi za jeho úspěšnou a obětavou práci pro rozvoj její činnosti;*
- 3. zvolili novým předsedou JČSMF RNDr. Miroslava Rozsívala;*
- 4. schválili Program činnosti Jednoty československých matematiků a fyziků na další období a uložili zpracovat podněty a připomínky z projevů akademika Vl. Hajka, PhDr. M. Vlačihové a RNDr. ing. Zdeňka Fídlera a z diskuse a seznámit s přijatými opatřeními sekce, pobočky a komise obou Jednot nejpozději do poloviny r. 1979;*

5. *schválili návrh ÚV JČSMF na udělení sjezdových vyznamenání a zvolili čestné členy, zasloužilé členy a udělili pedagogická vyznamenání I. a II. stupně a čestná uznání JČSMF a JSMF;*
6. *schválili jako rezoluci obou sjezdů Vyjádření československých matematiků a fyziků k otázkám jaderného zbrojení;*
7. *usnesli se poděkovat organizátorům sjezdů především organizační komisi ve složení RNDr. Ladislav Berger, předseda, členové Fabián Gordiak, Emil Marušiak a Michal Murár, za dobrou přípravu sjezdů a M. Jelínkovi a J. Eliašovi za vzorné zpracování Sjezdového sborníku JČSMF a JSMF.*

Poprad, 7. 10. 1978.

Správa zo zjazdu Jednoty slovenských matematikov a fyzikov, vedeckej spoločnosti pri SAV

Zjazd JSMF sa konal v rámci zjazdov JČSMF a JSMF v dňoch 5.–7. októbra 1978 v Poprade. Pri slávnostnom otvorení spoločného zjazdu JČSMF a JSMF 5. októbra dopoludnia predniesli významné prejavy (okrem iných) predseda SAV a čestný člen JČSMF akademik V. HAJKO a námestníčka ministerstva školstva SSR dr. M. VLAČIHOVÁ. 5. októbra odpoľudnia a 6. októbra dopoludnia súbežne rokovali zjazdy JČSMF a JSMF a 7. októbra dopoludnia bolo opäť spoločné zasadnutie zjazdov JČSMF a JSMF.

Zjazdu JSMF sa zúčastnilo 75 osôb, a to 47 delegátov s hlasom rozhodujúcim, 21 delegátov s hlasom poradným, 4 hostia (PhDr. MARTA VLAČIHOVÁ, nám. ministra školstva SSR, JÁN NOSKO, riaditeľ odboru učňovského školstva MŠ SSR, prof. RNDr. MICHAL HARANT, čestný člen JČSMF, a ing. ADOLF URLAND, ved. tajomník Organizačného strediska ved. spoločností pri SAV); 3 členovia JSMF (Z. PIETEROVÁ, A. REHÁKOVÁ, V. JUKL) boli prizvaní, aby zabezpečili zjazd organizačne a propagačne.

Zjazd otvoril predseda JSMF V. MEDEK 5. októbra 1978 o 14. hod. v zasadačke hotela Gerlach. Po privítaní prítomných navrhol zjazd, aby rokoval podľa programu (uvedeného na pozvánke):

1. Otvorenie.
2. Voľba predsedníctva zjazdu a komisií.
3. Správa o činnosti za roky 1975–8.
4. Hospodárska správa.
5. Správa revíznej komisie.
6. Diskusia k bodom 3–5.
7. Udelenie absolutória.
8. Správa mandátovej a volebnej komisie.
9. Voľba nového výboru.
10. Správa volebnej komisie o výsledkoch volieb.

11. Správa programovej komisie k činnosti Jednoty na ďalšie obdobie.
12. Diskusia k bodu 11.
13. Návrh na uznesenie zjazdu.
14. Diskusia a schválenie uznesení zjazdu.
15. Zakončenie zjazdu.

Delegáti schválili tento program zjazdu.

1. V *úvodnom príhovore* V. MEDEK uviedol, že predsedníctvo JSMF dalo vyhotoviť medaile JSMF a prijalo zásady pre ich udeľovanie. V minulom funkčnom období sa veľmi rozvinula spolupráca Jednoty s Ministerstvom školstva SSR; mimoriadne zásluhy na tom má námestníčka ministra školstva PhDr. MARTA VLAČIHOVÁ. Preto sa ÚV JSMF rozhodol udeliť jej striebornú medailu JSMF. Druhú medailu udelil ÚV JSMF redakcii *Nového slova* za ochotné poskytovanie priestoru pre články o vedeckej a pedagogickej práci slovenských matematikov a fyzikov. Za súhlasu účastníkov zjazdu V. MEDEK potom odovzdal prítomnej s. VLAČIHOVEJ medailu.

2. J. ELIAŠ predniesol *návrhy Ústredného výboru JSMF na zloženie pracovného predsedníctva zjazdu, volebnej, mandátovej a programovej komisie a overateľov zápisu.*

Zjazd schválil toto zloženie uvedených orgánov zjazdu:

- a) predsedníctvo zjazdu: V. MEDEK, J. MAĎAR, V. REPÁŠ a J. ELIAŠ;
- b) volebná komisia: J. MAĎAR (predseda), M. BUČKO, A. MALÍKOVÁ;
- c) mandátová komisia: O. ŠEDIVÝ (predseda), J. ERHARDT, I. KRSEK;
- d) programová komisia: J. ĎURČEK (predseda), J. DRAVECKÝ, M. GAVALEC, J. KREMPASKÝ a J. MORAVČÍK;
- e) overovatelia zápisu: V. BEZÁK, I. FABRICI a T. KÚTIK.

3. Podrobná *správa o činnosti JSMF* za roky 1975–78, ako uviedol V. MEDEK, je v zjazdovom zborníku, ktorý dostali všetci účastníci zjazdu.

V. MEDEK upozornil na dva problémy: a) dohody o spolupráci s rôznymi organizáciami okrem s MŠ SSR sa nekontrolujú pravidelne; b) bolo by treba intenzívnejšie vytvárať a využívať sieť dôverníkov JSMF v pobočkách.

4. *Správu o hospodárení* za roky 1975–78 tiež dostali všetci účastníci zjazdu. J. ŽILINKOVÁ mala k nej dve doplňujúce poznámky: a) predaj odznakov sa mal dokončiť už vlni; dve pobočky, ktoré odznaky doteraz nepredali, nech tak urobia do konca r. 1978; b) od posledného zjazdu v podstate každý rok stúpalo percento čerpania dotácií SAV a MŠ.

5. K. REČIČÁR prečítal *správu revíznej komisie* o revízii hospodárenia a činnosti JSMF za posledné funkčné obdobie ÚV JSMF od jesene 1975 do konca 1. polroka 1978. Záverom revízna komisia navrhuje

- a) pobočkám, sekciám a komisiám JSMF vysloviť poďakovanie za vykonanú prácu;

b) odstupujúcemu Ústrednému výboru vysloviť poďakovanie za jeho činnosť, za účelné využívanie finančných prostriedkov JSMF v prospech našej spoločnosti a udeliť mu absolutórium.

Keďže písomná revízia správa nebola daná k dispozícii účastníkom zjazdu, uložilo sa sekretárovi, aby jej odpis poskytol aspoň pobočkám, o ktorých je v správe reč.

6. Nasledovala *diskusia k bodom 3–5*, v ktorej vystúpilo 13 účastníkov zjazdu.

M. GAVALEC hovoril o skúsenostiach z výchovy matematicky nadaných študentov gymnázií. Teraz beží pre nich v Košiciach už 3. rok seminár, v rámci ktorého je najprv korešpondenčná časť, a potom 5denné sústredenie pre najúspešnejších. Vedúci seminára vedú študentov individuálne a stimulujú ich súťažami.

J. ŠIPOŠ oznámil, že a) šéfredaktorka nedeľnej Pravdy (náklad 350 000!) chce od matematikov 54 článkov za rok, tj. každý týždeň jeden; treba teda autorov! b) televízia bude od 10. 10. v utorok opakovať vysielenie „matematika pre učňov“ a je potrebný písomný ohlas na toto vysielenie.

M. HEJNÝ hovoril a) o táboroch mladých matematikov, že ich po stránke organizačnej a finančnej prevezme ROH (doteraz ich mala Pionierska organizácia SZM); b) o tom, že spolupráca s fyzikmi v TMM zatiaľ prakticky nejestvuje; c) o popularizácii matematiky: záujem tlače a televízie o matematiku je potešujúci, ale treba ho zodpovedne využiť. Jednota nech uváži, čo môže a čo nemôže splniť zo spoločenskej potreby prehĺbenia v matematike a fyzike.

D. KLUVANEC pripomenul, že Fyzikálna olympiáda vstupuje do 20. ročníka, a pri tejto príležitosti krátko hodnotil výsledky, ktoré priniesla na Slovensku. Zdôraznil aj jej výchovný význam a povinnosť Jednoty starať sa nielen o špičkové talenty, ale podchytiť záujem o fyziku v čo najširších kruhoch žiakov ZDŠ. Záverom svojho príspevku navrhol, aby MŠ vypísalo rezortnú výskumnú úlohu s touto problematikou. Na to reagoval V. MEDEK: Bola o tom reč na MŠ SSR, treba nájsť koordinačné pracovisko – úloha pre sekcie matematickú a fyzikálnu pedagogickú.

J. MORAVČÍK, ktorý diskutoval k problematike Matematickej olympiády na zjazde JČSMF, dodal, že matematici navrhujú MFF KU za príslušné koordinačné pracovisko. Konštatoval, že pochopenie, ktoré máme pre naše snahy u s. VLAČIHOVEJ, sa niekedy deformuje pri premene na drobné (u škol. pracovníkov nižšej úrovne). Spomenul tiež slabé výsledky slovenských účastníkov Medzinárodnej matematickej olympiády.

L. KUBÁČEK hovoril o problémoch matematikov na vedeckých pracoviskách a o potrebe užšej spolupráce matematikov a fyzikov na vedeckých úlohách štátneho plánu.

O. ŠEDIVÝ hovoril o rozvoji činnosti nitrianskej pobočky Jednoty. Dnes má vyše 200 členov a činnosť zameranú na všetky typy škôl v pobočke, najslabšie zatiaľ spolupracuje s Vysokou školou poľnohospodárskou.

M. LUČIVJANSKÝ ako krajský inšpektor kladne hodnotil spoluprácu s riaditeľstvami škôl vo Východoslovenskom kraji.

V. JUKL vyslovil názor, že zjazd ako najvyšší orgán JSMF by mal mať väčší počet účastníkov – uviedol porovnanie s valnými zhromaždeniami sekcií JSMF a zjazdami iných vedeckých spoločností. Za týmto účelom navrhol, aby v budúcnosti a) kľúč pre

voľbu delegátov bol znížený asi na polovicu, b) za delegátov s poradným hlasom boli prizývaní aj predsedovia komisií a tajomníci pobočiek a sekcií JSMF. Navrhol tiež také časové usporiadanie zjazdu, aby napriek zvýšeniu počtu účastníkov výdavky na zjazd nevzrástli.

J. RYBÁROVÁ hovorila o dobrej spolupráci pobočky Bratislava 2 s kabinetom MF pre učňovské školy v Bratislave. Zdôrazňovala význam práce s učňami a žiadala pomoc psychológov pri tejto práci.

Z. ZALABAI vyzdvihol užitočnosť zbierok riešených úloh z Fyzikálnej olympiády, sťažoval si však na ich malý náklad a žiadal v tomto smere nápravu.

M. HARANT žiadal, aby Jednota venovala väčšiu pozornosť a) členom – študentom po ich odchode z vysokej školy; b) programátorom – matematikom, ktorí sú roztratení po mnohých pracoviskách; c) výmene účastníkov medzi podujatiami JČSMF a JSMF.

7. Po uzavretí diskusie v zmysle návrhu revíznej komisie *udelil zjazd jednomyseľne absolútorium* odstupujúcemu Ústrednému výboru JSMF.

8. *Správu mandátovej komisie predniesol O. ŠEDIVÝ:*

Zvolených bolo 48 delegátov s hlasom rozhodujúcim, z toho 13 za pobočku Bratislava 1, 7 za pobočku Bratislava 2, 7 za pobočku Košice, 5 za pob. Nitra, 2 za pob. Prešov 3 za pob. Trnava, 5 za pobočku Zvolen a 6 za pobočku Žilina. Prítomných je 47 delegátov s hlasom rozhodujúcim, z toho 40 mužov a 7 žien; ich rozvrstvenie podľa typov pracoviska: SAV 2, vysoké školy 27, stredné školy 9, ZDŠ 6, školská správa 2, priemysel 1; podľa aprobácie: matematika 21, fyzika 9, MF 17.

Pozvaných bolo 23 delegátov s hlasom poradným, je prítomných 21, z toho 2 ženy; podľa pracoviska 18 z vys. škôl, 1 z priemyslu; podľa aprobácie 11 matematikov, 7 fyzikov, 3 MF.

Zástupca mandátovej komisie konštatoval, že zjazd je uznášania schopný.

Potom predseda volebnej komisie J. MAĐAR predniesol zjazd návrh Ústredného výboru na zmenu Stanov JSMF v 2 bodoch:

§ 3 čl. 4 zmeniť tak, aby čestným členom mohol byť aj občan ČSSR a nečlen Jednoty, § 7 čl. 4e) zmeniť tak, aby aj hospodára volil priamo zjazd Jednoty. Delegáti jednomyseľne prijali tieto zmeny Stanov. Vzhľadom k druhej zmene požiadal J. MAĐAR, aby si delegáti s hlasom rozhodujúcim opravili volebný lístok: H. DRAŠKOVIČOVÚ vyškrtnúť z kandidátky členov ÚV JSMF a uviesť ako kandidátku na funkciu hospodára JSMF.

Člen volebnej komisie M. BUČKO prečítal charakteristiky členov JSMF uvedených na kandidátnej listine.

J. MAĐAR potom navrhol, aby Ústredný výbor JSMF mal 35 členov, Predsedníctvo 15 členov a revízori aby boli dvaja. Keďže do ÚV JSMF postupuje 16 osôb (5 čelných funkcionárov, 3 predsedovia sekcií a 8 predsedov pobočiek), treba z 29 kandidátov zvoliť 19 členov ÚV JSMF. V predsedníctve je 5 čelných funkcionárov priamo volených a 3 predsedovia sekcií, preto treba zvoliť 7 členov ÚV JSMF do predsedníctva. J. MAĐAR

navrhol, aby zjazd poveril nový ÚV JSMF touto voľbou. Pri hlasovaní o týchto návrhoch sa 1 delegát zdržal, ostatní boli za.

9. Po pokynoch J. MAĎARA, ako majú delegáti previesť voľbu, nasledoval *volebný akt*.

Dňa 6. októbra 1978 o 9. hod. V. MEDEK na úvod druhej časti zjazdu oznámil, ktorí členovia JSMF zomreli od posledného zjazdu. Prítomní si uctili ich pamiatku povstaním a minútou ticha.

10. J. MAĎAR podal *správu o výsledkoch volieb*. Vzhľadom na to, že v poradí podľa počtu hlasov na 18., 19., 20. a 21. mieste sa umiestnili kandidáti s rovnakým počtom hlasov, navrhol J. MAĎAR, aby počet členov ÚV JSMF bol rozšírený z 35 na 37. Tento návrh zjazd prijal. Na základe toho J. MAĎAR prečítal zoznam zvolených 5 čelných funkcionárov, 21 členov ÚV JSMF a 2 revízorov (viď príloha: riadiace orgány JSMF).

Zvolený predseda JSMF V. MEDEK v krátkom prejave poďakoval za prejavenú dôveru a sľuboval plniť úlohy Jednoty.

11. *Správu programovej komisie* k činnosti Jednoty na ďalšie obdobie predniesol predseda komisie J. ĎURČEK. Poznamenal, že ide v podstate o spoločný program JČSMF a JSMF.

12. V. MEDEK uviedol *diskusiu* upozornením, že sa má prijať najdôležitejší dokument zjazdu.

J. DRAVECKÝ hovoril o úsilí v rámci niektorých vedeckých seminárov v pobočke Bratislava 1 katalogizovať vedecké práce z príslušnej oblasti a o pravidelnej výmene separátov s poľskými matematikmi, ďalej o potrebe lepšieho styku s predsedami komisií JSMF a žiadal v tomto zmysle doplniť návrh uznesení.

Š. VEIS hovoril a) o potrebe vybudovať vedecké informačné centrum; Jednota by mohla žiadať SAV a MŠ SSR o riešenie tohto problému; b) o perspektívach výuky fyziky na gymnáziách po roku 1990. V kabinete fyziky ČSAV sa pripravuje ďalšia reforma výuky fyziky. V celom svete sa šíri úsilie vytvoriť „integrálny systém výuky“. Jednota by sa toho mala zúčastniť. c) Mladé talenty se strácajú po absolvovaní vysokých škôl, lebo je stop prijímaniu nových síl na SAV i vysoké školy. Podniky nemajú väčšinou záujem prijať absolventov prírodovedeckých fakúlt. Jednota by mala upozorniť na tento problém.

H. DRAŠKOVIČOVÁ hovorila tiež na tému spracovania vedeckých informácií.

M. HEJNÝ navrhol upraviť pasáže uznesení týkajúce sa učňov, TMM a mladých matematikov.

L. KUBÁČEK hovoril o potrebe matematikov a fyzikov pre riešenie problémov praxe, výskumu i priemyslu. Jednota by sa mala usilovať získať porozumenie vedúcich podnikov.

M. HANULA hovoril o nedostatočnom súlade učebníc matematiky a fyziky a tiež o nedostatočnej spolupráci medzi učiteľmi matematiky a fyziky na školách. Jednota by mala pomôcť vyriešiť medzipredmetové vzťahy matematiky a fyziky.

13. J. ĎURČEK po diskusii predniesol *zmeny v návrhu uznesení*.

14. Zjazd jednomyseľne *prijal upravený návrh uznesení zjazdu.*

15. Asi o 12. hod. zakončil predseda V. MEDEK oddelené zasadnutie zjazdu JSMF a poďakoval všetkým prítomným za aktívnu účasť.

V Bratislave 31. októbra 1978.

Zápis vypracoval:
RNDr. V. JUKL v. r.,
sekretár JSMF

Zápis overili:

RNDr. V. BEZÁK, CSc. v. r.,
predseda pob. Bratislava 2

Doc. RNDr. I. FABRICI, CSc. v. r.,
člen výboru Mat. sekcie

T. KÚTIK v. r.,
člen výboru pob. Žilina

Uznesenia zjazdu JSMF

konaného v Poprade v dňoch 5. – 7. X. 1978.

1. Delegáti zjazdu JSMF si vypočuli správu o činnosti za obdobie 1975 – 1978, hospodársku správu a správu revíznej komisie. Zjazd prerokoval a kladne hodnotil činnosť Jednoty v tomto období, schvaľuje predložené správy, udeľuje absolútorium ústrednému výboru a vyjadruje poďakovanie funkcionárskemu aktívu JSMF za vykonanú prácu.

2. Vychádzajúc z predzjazdovej diskusie, námetov pobočiek, sekcií a komisií, ako aj diskusných príspevkov na zjazde, zjazd konštatuje, že zameranie činnosti JSMF a JČSMF na ďalšie obdobie sú veľmi blízke. Zjazd sa preto hlási k programu JČSMF a prijíma ho i za svoj program. Z vytýčených smerov činnosti ukladá zjazd Ústrednému výboru JSMF, všetkým orgánom a členom venovať hlavnú pozornosť týmto úlohám:

- a) JSMF vychádzajúc z úloh vytýčených KSČ a KSS a programu JČSMF bude usilovať o to, aby rozvoj matematicko-fyzikálnych disciplín v oblasti vedeckovýskumnej, pedagogickej i aplikačnej bol v súlade so súčasnými, ale i perspektívnymi potrebami spoločnosti. Svoju autoritu vedeckej spoločnosti využije i na to, aby dosiahla vytvorenie podmienok pre takýto rozvoj.
- b) Rozvoj vedeckovýskumnej činnosti bude JSMF okrem doterajších tradičných foriem ako sú organizácia a garancia konferencií, seminárov a prednášok podporovať i akciami zameranými na zvyšovanie informovanosti o plánoch a výsledkoch vedeckovýskumnej činnosti, bude podnecovať spoluprácu svojich členov v tejto oblasti a bude vynakladať úsilie, aby sa vytvárali centrá vedeckých informácií z užších oblastí matematicko-fyzikálnych disciplín, ktoré by boli schopné poskytovať odbornú pomoc i nečlenom spoločnosti.

- c) V oblasti pedagogickej JSMF sa plne zasadí za úspešnú realizáciu projektu ďalšieho zdokonalenia čs. výchovno-vzdelávacej sústavy a bude starostlivo dbať, aby sa pre-stavba odrazila pozitívne na matematicko-fyzikálnej príprave mladej generácie. Prehĺbi spoluprácu s MŠ, vysokými školami a pedagogickými ústavmi a cestou do-hôd s týmito inštitúciami bude usmerňovať a pomáhať pri realizácii úloh v pedago-gickej praxi.

Mimoriadnu pozornosť bude venovať profesionálnej orientácii mládeže v súlade s potrebami spoločnosti.

V širšej miere ako doteraz zameria JSMF svoju činnosť pre učiteľov ZDŠ, spolu-prácou s OPS bude podporovať vytváranie klubov učiteľov v okresných mestách a prispievať k organizácii podujatí zameraných na matematiku a fyziku.

JSMF využije plne svoju autoritu na to, aby sa udržala kvalitná matematicko-fyzikálna príprava technickej inteligencie, od ktorej do značnej miery závisí plné využívanie matematicko-fyzikálnych poznatkov a výpočtovej techniky v praxi, ako aj spoločenské ocenenie matematikov a fyzikov. Zintenzívni v tomto smere spolu-prácu FVS a FPS a bude intenzívnejšie podporovať prácu komisií pre vyučovanie matematiky a fyziky na vysokých školách technických.

Zvláštnu pozornosť budú pobočky a FPS venovať práci s pedagógmi na odborných školách a učilištiach, menovite so zreteľom na zdokonalenie sústavy vzdelávania robotníckej mládeže.

JSMF bude dbať o to, aby sa i pri vzrastajúcej špecializácii rozvíjala v pedagogickej oblasti spolupráca matematikov a fyzikov.

V spolupráci s Výskumným ústavom pedagogickým a Krajskými pedagogickými ústavmi bude dbať o vytváranie dobrých medzipredmetových vzťahov s inými pred-metmi v duchu zásad systémového prístupu k pedagogickej práci.

V spolupráci so SZM a ROH bude podporovať nové úspešné formy podchytenia záujmu a výchovy mládeže, ako sú pionierske tábory, súťaže, kluby mladých mate-matikov a fyzikov a pod. Bude sa ďalej starať o rozvoj MO a FO a popularizovať dosiahnuté výsledky.

Okrem doterajších foriem pre výchovu a podchytenie talentov bude JSMF hľadať nové formy výchovného systému podobného ľudovým školám umenia, ktorý by bol zameraný na matematicko-fyzikálnu výchovu.

- d) Za naliehavú úlohu v súvislosti s postavením matematiky a fyziky v spoločnosti bude považovať JSMF pomoc matematikom a fyzikom pracujúcim v oblasti aplikácií matematicko-fyzikálnych disciplín v iných vedných oboroch alebo technickej praxi. Bude podporovať vznik a činnosť odborných skupín v týchto oblastiach a hľadať ďalšie formy spolupráce s VTS a inými spoločnosťami. Bude intenzívne usilovať o rozšírenie počtu kolektívnych členov – ústavov, priemyselných podnikov alebo inštitúcií, ktoré využívajú matematicko-fyzikálne poznatky v širokej miere.

JSMF bude naďalej usilovať o vytváranie priaznivých podmienok pre efektívne uplatnenie absolventov matematiky a fyziky, najmä talentov v praxi.

JSMF bude usilovať o ďalšie rozšírenie spolupráce s VTS na úrovni ÚV JSMF, ale i na úrovni pobočiek a sekcií.

Rozšíri činnosť orientovanú na popularizáciu nových matematicko-fyzikálnych výsledkov priamo v priemyselných podnikoch.

Zvýšenou mierou bude JSMF pomáhať pri terminologickej a normalizačnej činnosti v odboroch matematiky a fyziky.

- e) V oblasti popularizácie matematiky a fyziky bude JSMF okrem doterajších úspešných foriem vo zvýšenej miere organizovať spoluprácu so SAK SSR.

Odbornou spoluprácou v edičných komisiách nakladateľstiev bude prispievať k cieľavedomej publikačnej činnosti v oblasti popularizácie matematicko-fyzikálnych vied.

ÚV, sekcie a pobočky budú využívať všetky možnosti propagácie v masovokomunikačných prostriedkoch. JSMF bude usilovať o cieľavedomé a systematické využívanie masovokomunikačných prostriedkov i k popularizačnej a osvetovej činnosti.

- f) Vzhľadom na stále narastajúcu členskú základňu budú orgány Jednoty zdokonaľovať formy styku s členstvom a zabezpečovať systematickú informovanosť o dianí v spoločnosti.

Prostredníctvom budovanej siete dôverníkov budú zabezpečovať prenášanie požiadaviek zo strany členov ako aj pomoc pri ich riešení.

ÚV JSMF bude stimulovať a zabezpečovať pravidelný styk výborov sekcií v záujme prehĺbenia informovanosti a vzájomnej pomoci jednotlivých sekcií, prípadne odborných skupín.

ÚV JSMF a výbory sekcií budú naďalej úzko spolupracovať s ÚV JČSMF a výborami sekcií JČSMF menovite v koordinácii celoštátnych akcií, zahraničných stykov a otázkach spoločenského postavenia matematikov a fyzikov.

ÚV JSMF nadviaže kontakty so slovenským výborom Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy a bude usilovať o využitie odborárskej činnosti k propagácii a popularizácii matematicko-fyzikálnych vied.

Všetky orgány Jednoty budú dbať o to, aby se zámery a úlohy JSMF stali vlastnými všetkým členom a aby ich presadzovali na svojich pracoviskách.

3. Zjazd ukladá Ústrednému výboru JSMF realizovať v budúcom období tieto konkrétne opatrenia:

- a) pozývať na zjazd JSMF predsedov komisií, tajomníkov pobočiek a sekcií,
- b) prerokovať so SAV a MŠ SSR zlepšenie situácie v informačnej službe z matematiky a fyziky,
- c) sledovať pripravovanú prestavbu štúdia na gymnáziách a dbať, aby úprava výuky matematiky a fyziky bola chápaná v komplexnej nadväznosti na iné predmety a nadväzujúce typy škôl.

Členové JČSMF vyznamenání na celostátním sjezdu v Popradě 1978

Čestní členové:

dr. FRANTIŠEK BĚLOUN (Praha)
prof. dr. JOSEF BREJCHA, CSc. (Brno)
dr. MARTA CHYTILOVÁ, CSc. (Brno)
prof. dr. EMIL KAŠPAR, DrSc. (Praha)
prof. dr. FRANTIŠEK NOŽIČKA, CSc. (Praha)
dr. MIROSLAV ROZSÍVAL (Praha)
dr. MIROSLAV ZEDEK (Olomouc)

Zasloužilí členové

doc. dr. BRUNO BUDINSKÝ, CSc. (Praha)
doc. dr. MARTIN ČERNOHORSKÝ, CSc. (Brno)
prof. dr. MIROSLAV FIEDLER, DrSc. (Praha)
dr. JIŘÍ HOLENDÁ (Plzeň)
dr. JAN KACZÉR, DrSc. (Praha)
dr. BOHDAN KLIMEŠ, CSc. (Praha)
doc. dr. OLDŘICH KOWALSKI, CSc. (Praha)
doc. dr. ZDENĚK MÁLEK, CSc. (Praha)
FRANTIŠEK MAŠEK (Hradec Králové)
JAROSLAV NOVOTNÝ (Praha)
dr. JOSEF PASTRŇÁK, CSc. (Praha)
FRANTIŠEK ŠIMEK (Liberec)
doc. dr. ANTONÍN ŠPELDA, DrSc. (Plzeň)
člen koresp. ČSAV LADISLAV ŠTOURAČ, DrSc. (Praha)

Pedagogická vyznamenání — I. stupeň:

dr. RŮŽENA KOLÁŘOVÁ, CSc. (Praha)
JOSEF KOTYK (Pardubice)
dr. FRANTIŠEK KUŘINA (Hradec Králové)
dr. IVAN NETUKA, CSc. (Praha)
prof. ing. OLDŘICH ŠKOPAL (Brno)
VÁCLAV ŠŮLA (Praha)
dr. ZDENĚK UNGERMANN (Hradec Králové)
doc. dr. JAROSLAV VACHEK, CSc. (Praha)
dr. JIŘÍ VESELÝ, CSc. (Praha)
dr. IVO VOLF (Hradec Králové)

Pedagogická vyznamenání — II. stupeň:

dr. LEO BOČEK, CSc. (Praha)
dr. ing. JOSEF BLAHA (Olomouc)
dr. KVĚTOSLAV BURIAN, CSc. (Ostrava)
dr. ANTONÍN FRANEK (Olomouc)
dr. JOSEF JANÁS (Brno)
dr. ALOIS KLEVETA (Brno)
dr. JOSEF KUBÁT (Pardubice)
dr. JOSEF POLÁK (Plzeň)

PŘEMYSL ŠEDIVÝ (Hradec Králové)
KAREL ŠEBELA (Praha)

Čestná uznání:

Pražská pobočka:

dr. JOSEF BARTŮNĚK
dr. IGOR BARTOŠ, CSc.
dr. JARMILA BUREŠOVÁ
VLADIMÍR DOLEŽAL
dr. JITKA FENCLOVÁ, CSc.
dr. ZDENĚK FRAIT, DrSc.
dr. SVATOPLUK FUČÍK, CSc.
dr. JANA JUREČKOVÁ, CSc.
dr. EVŽEN KINDLER, CSc.
prof. dr. EMANUEL KLIER
ing. JAROSLAV KOLMAN, CSc.
dr. JOSEF KUDRNOVSKÝ, CSc.
člen koresp. ČSAV JAROSLAV KURZWEIL
dr. MILOŠ LOKAJÍČEK, CSc.
JARMILA MŮNZOVÁ
prof. ZBYNĚK NÁDENÍK, DrSc.
dr. JAROSLAV NADRCHAL, CSc.
doc. dr. BŘETISLAV NOVÁK, CSc.
dr. EVA NOVÁKOVÁ
dr. MILENA POLCAROVÁ, CSc.
dr. EMANUEL SVOBODA, CSc.
dr. STANISLAV ŠAFRATA, CSc.
ing. JIŘÍ ŠKÁCHA, CSc.
ing. OTTO ŠTIRAND, CSc.
prof. dr. IVAN ŮLEHLA, DrSc.
ing. JAN VLACHÝ
doc. dr. PETR VOPĚNKA, DrSc.
JIŘÍ WAGNER, CSc.
ing. ŠTEFAN ZAJAC, CSc.

Středočeská pobočka:

dr. JAROSLAV BARTÁK
JOSEF BENDL
KAREL JANDA
JAN NOVÁK
BEDŘICH ZEMEK

Ústecká pobočka

JIŘÍ CIHLÁŘ
dr. VLADIMÍR ČECH
JAROSLAV HONNER

dr. MIROSLAV HORÁK
STANISLAV KUNC
ALOIS VANĚK

Liberecká pobočka:

dr. LUBOMÍR SODOMKA, CSc.
dr. JIŘÍ WAGNER, CSc.
dr. BOHDAN ZELINKA, CSc.

Hradecká pobočka

JOSEF PAVEL
LADISLAV PILAŘ

Pardubická pobočka

LIBOR DVOŘÁK
dr. FRANTIŠEK KOSEK, CSc.
FRANTIŠEK LEVINSKÝ

Plzeňská pobočka

dr. ZDENĚK ŠIGUT, CSc.

Jihlavská pobočka

EVA BENEŠOVÁ

Brněnská pobočka

dr. JAROSLAV BAYER, CSc.
JAROSLAV HRÁZSKÝ
dr. EDUARD SCHMIDT, CSc.
dr. KAREL SVOBODA, CSc.
ing. BOHUMIL VYBÍRAL, CSc.
ZDIRAD ŽÁK

Olomoucká pobočka

dr. JAROSLAVA JACHANOVÁ
dr. ZDENĚK KUPKA
dr. ing. JAROSLAV POSPŠIL, CSc.
dr. MIROSLAVA ŠIROKÁ
dr. VLADIMÍR VLČEK
dr. STANISLAV ŽIDEK

Ostravská pobočka

dr. KVĚTOSLAV STACH, CSc.

Členové JSM F vyznamenaní na celostátním sjezdu v Popradu 1978

Zjazd Jednoty slovenských matematikov a fyzikov udelil

čestné členstvo

členovi korešpondentovi SAV JURAJOVI DUBINSKÉMU, Dr.Sc., za zásluhy o rozvoj fyziky a činnosť v Jednote,

prof. RNDr. MILANOVI KOLIBIAROVI, Dr.Sc., za zásluhy o rozvoj matematiky a činnosť v Jednote, VÍŤAZOSLAVOVI REPÁŠOVI a

doc. RNDr. JÚLIU ŽILINKOVI, CSc., za zásluhy o rozvoj činnosti Jednoty a za prácu na poli vyučovania matematiky,

vyznamenanie zaslúžilý člen

RNDr. JOZEFOVI ĎURČEKOVI, CSc.

RNDr. VLADIMÍROVI JUKLOVI

doc. RNDr. JÚLIUSOVI KREMPASKÉMU, Dr.Sc.

KORNÉLIU KROPILÁKOVI

doc. RNDr. JOZEFOVI MORAVČÍKOVI, CSc.

doc. RNDr. STANISLAVOVI ONDREJKOVI, CSc.

doc. RNDr. BELOSLAVOVI RIEČANOVI, CSc.

JOZEFOVI SIKOVI

prof. RNDr. JURAJOVI SZABÓ-DANIELOVI, CSc.

doc. RNDr. ONDREJOVI ŠEDIVÉMU, CSc.

prof. RNDr. TIBOROVI ŠALÁTOVI, Dr.Sc.

ONDREJOVI ŠTEFÍKOVI

prof. RNDr. SERGEJOVI USAČEVOVI, Dr.Sc.

za prácu v oblasti matematiky a fyziky, v oblasti vyučovania matematiky a fyziky a za prácu v Jednote,

čestné uznanie členom

RNDr. IMRICH OVI ABRHAN OVI, CSc.
RNDr. ELEONÓRE ADLEROVEJ
RNDr. ANTON OVI AUXT OVI
JURAJ OVI BÁRDYMU
RNDr. VIKTOR OVI BEZÁKOVI, CSc.
RNDr. MIKULÁŠ OVI BLAŽKOVI, Dr.Sc.
RNDr. JÁN OVI BOBOKÓVI
RNDr. JURAJ OVI BOSÁKOVI, CSc.
RNDr. PAVLOVI BRUNOVSKÉMU, CSc.
doc. RNDr. MICHAL OVI BUČKOVI, CSc.
MATÚŠ OVI BRIESTENSKÉMU
RNDr. MILAN OVI CIRJAK OVI
doc. RNDr. JÁN OVI ČERNÉMU, CSc.
SONE DEKRÉTOVEJ
EMÍLI DÉREROVEJ
RNDr. HILDE DRAŠKOVIČOVEJ, CSc.
RNDr. JOZEF OVI DRAVECKÉMU, CSc.
KATARÍNE DVORSKEJ
FILIPOVI DVORSKÉMU
doc. RNDr. IMRICH OVI FABRICIMU, CSc.
MICHAL OVI FALISOVI
JANE FEĎKOVEJ
RNDr. MILOŠ OVI FRANEKOVI
RNDr. EUDMILE FRANTÍKOVEJ
prof. RNDr. JOZEF OVI GARAJ OVI
FABIÁN OVI GORDIAKOVI
RNDr. JOZEF OVI GRUSKOVI, CSc.
MILAN OVI GREGOROVI
KATARÍNE GRÜNMANNOVEJ
MARIÁN OVI HANULOVI
PAVLOVI HARUŠTIAKOVI
RNDr. TOMÁŠ OVI HECHTOVI
RNDr. ALBERT OVI HLAVÁČOVI
RNDr. JÁN OVI CHRAPAN OVI, CSc.
STANISLAV OVI JINDROVI

doc. RNDr. TIBOR OVI KATRIŇÁKOVI, CSc.
doc. ing. JOZEF OVI KLIMČÍKOVI, CSc.
RNDr. STANISLAV OVI KOLNÍKOVI, CSc.
RNDr. TATIANE KORCOVEJ
RNDr. IVAN OVI KORCOVI, CSc.
JÁN OVI KORČOVI
RNDr. VÁCLAV OVI KOUBKOVI
JOZEF OVI KRCHŇAVÉMU
IVAN OVI KRSEKOVI
EUDOVÍTOVI LAJČINOVI
VASILOVI LATTOVI
MARTINOVI LUČIVJANSKÉMU
MICHAL OVI MAGULOVI
ANNE MALÍKOVEJ
PETROVI MIHÓKOVI
EMILOVI MOLČANOVI
RNDr. LADISLAV OVI MORVAY OVI
doc. RNDr. TIBOR OVI NEUBRUNNOVI, CSc.
ŠTEFAN OVI OBYŠOVSKÉMU
MARTE PASERÍNOVEJ
KAROLOVI PEŠKOVI
doc. RNDr. MILAN OVI PETRÁŠ OVI, CSc.
VIKTOR OVI PIRČ OVI
doc. RNDr. JÁN OVI PIŠŤOVI, CSc.
RNDr. PETROVI PREŠNAJDROVI, CSc.
SONE RICHTÁRIKOVEJ
ŠTEFAN OVI RINDOŠ OVI
MICHAL OVI ŠČERBÁKOVI
RNDr. JÁN OVI ŠIPOŠ OVI, CSc.
EVE TOMANOVEJ
EUDMILE TRANČÍKOVEJ
RNDr. ZDEN OVI VLACHYNSKÉMU
doc. RNDr. ZOLTÁN OVI ZALABAIMU, CSc.
RNDr. JOZEF OVI ZÁMEČNÍKOVI
MATILDE ZÍKOVEJ
GABRIELOVI ŽOLDOŠ OVI

za iniciatívnu a úspešnú činnosť v Jednote.

Zjazd Jednoty udelil vyznamenania pedagogickým pracovníkom v matematike a vo fyzike, a to:

pedagogické vyznamenanie 1. stupňa členom

RNDr. IVAN OVI BANÍKOVI
doc. RNDr. JOZEF OVI ELIAŠ OVI, CSc.
RNDr. PAVLOVI FERKOVI
doc. RNDr. MILAN OVI HEJNÉMU

prof. RNDr. ERNEST OVI JUCOVIČ OVI, Dr.Sc.
RNDr. ARPÁDOVI KECSKÉSOVI, CSc.
doc. dr. ing. DANIELOVI KLUVANC OVI, CSc.
PhDr. KAROLOVI KRIŽALKOVIČ OVI
RNDr. JÁN OVI MAĐAR OVI, CSc.
RNDr. JAROSLAV OVI SMÍTALOVI, CSc.

pedagogické vyznamenanie 2. stupňa
členom

ONDREJOVI DEMÁČKOVI
JAKUBOVI ERHARTOVI
RNDr. MARTINOVI GAVALCOVI
VOJTECHOVI FILOVI
VLADIMÍROVI JODASOVI

RNDr. PAVLOVI KOSTYRKOVI, CSc.
RNDr. JÁNOVI PERENČAJOVI
RNDr. MÁRII RAKOVSKÉJ
RNDr. JOZEFOVI SMIDOVI
IVANOVI ŠABOVI
PAVLOVI ŠKRINÁROVI
ZOLTÁNOVI VANČOVI
JOZEFOVI ŽILINKOVI

za úspechy v pedagogickej práci.

Ústřední výbor JČSMF

zvolený na sjezdu 6. října 1978.

Předsednictvo:

předseda:

dr. MIROSLAV ROZSÍVAL

1. místopředseda:

prof. dr. VÁCLAV MEDEK

místopředsedové:

prof. dr. IVAN ÚLEHLA, DrSc.
MILOŠ JELÍNEK
prof. dr. MIROSLAV LAITICH, CSc.

ústřední hospodář:

dr. Jiří JARNÍK, CSc.

zástupci vědeckých kolegií:

akademik JOSEF NOVÁK
prof. dr. Jiří KRACÍK, DrSc.

zástupci sekcí:

dr. SVATOPLUK FUČÍK, CSc.
dr. JAN KACZÉR, DrSc.
dr. OLDŘICH LEPIL, CSc.
dr. Jiří MIKULČÁK, CSc.

zástupce Pražské pobočky:

doc. dr. IVAN ŠTOLL, CSc.

další členové:

člen koresp. ČSAV MILOŠ MATYÁŠ, DrSc.
doc. dr. ALOIS KUFNER, CSc.
dr. JAROSLAV BARTÁK
dr. KAREL BARTUŠKA

členové delegovaní JSMF:

doc. dr. DANIEL KLUVANEC, CSc.
doc. dr. JÁN PIŠŮT, CSc.
dr. HILDA DRAŠKOVIČOVÁ, CSc.
VÍTAZOSLAV REPÁŠ

Ostatní členové ÚV JČSMF:

doc. dr. BRUNO BUDINSKÝ, CSc.
prof. dr. JOSEF FUKA
dr. JIŘÍ HOLENDÁ
doc. dr. OLDŘICH KOWALSKI, CSc.
dr. SVATOPLUK KRUPÍČKA, CSc.
doc. dr. JOSEF NAGY, CSc.
doc. dr. FRANTIŠEK NEUMAN, CSc.
doc. dr. BŘETISLAV NOVÁK, CSc.
JAROSLAV NOVOTNÝ
dr. LIBOR PÁTÝ, CSc.
doc. dr. IVAN ŠANTAVÝ, CSc.
dr. JAROSLAV ŠEDIVÝ, CSc.
dr. ZDENĚK ŠIGUT, CSc.
člen koresp. ČSAV LADISLAV ŠTOURAČ,
DrSc.
VÁCLAV ŠŮLA
prof. dr. KAREL VACEK, DrSc.
doc. dr. JAROSLAV VACHEK, CSc.
dr. LADA VAŇATOVÁ, CSc.
JAN VOŘÍŠEK
člen koresp. ČSAV LADISLAV ZACHOVAL
zástupce vědeckého
kolegia matematiky ČSAV:
prof. dr. MIROSLAV FIEDLER, DrSc.

členové ÚV JČSMF delegovaní JSMF:

dr. ELEONÓRA ADLEROVÁ
doc. dr. JOZEF ELIAŠ
JAKUB ERHARDT
doc. dr. JOSEF MORAVČÍK, CSc.
doc. dr. JÚLIA ŽILINKOVÁ, CSc.

náhradníci ÚV JČSMF:

dr. VLADIMÍR BRUTHANS
doc. dr. MARTIN ČERNOHORSKÝ, CSc.
dr. LADISLAV DRŠ, CSc.
doc. dr. VÁCLAV DUPAČ, CSc.
doc. ing. FRANTIŠEK FABIAN, CSc.
JOSEF KUBÁT
člen koresp. ČSAV JAROSLAV KURZWEIL,
DrSc.
doc. dr. ZDENĚK MÁLEK, CSc.
dr. LUDVÍK NOVÁK, CSc.
MILOŠ PATERA
doc. dr. LADISLAV SEDLÁČEK, CSc.
JOSEF SVOBODA
KAREL ŠEBELA
dr. ZDENĚK UNGERMANN, CSc.
dr. STANISLAV ZAHRADNÍK

náhradníci ÚV JČSMF

delegovaní JSMF:

dr. ZOLTÁN ZALABAI, CSc.
dr. PAVOL BRUNOVSKÝ, CSc.
dr. STANISLAV KOLNÍK, CSc.

Revizní komise:

dr. FRANTIŠEK BĚLOUN
dr. JOSEF MALÁČ
dr. KVĚTOMIL STACH, CSc.

nahradníci revizorů:

prof. dr. KAREL HAVLÍČEK, CSc.
dr. KAREL ZÁVĚTA, CSc.

Ústredný výbor JSMF

zvolený na zjazdu v Poprade 6. 10. 1978

Predsedníctvo:

Predseda: Prof. RNDr. VÁCLAV MEDEK

Podpredsedovia: Doc. RNDr. ing. DANIEL KLUVANEC, CSc.
VÍTAZOSLAV REPÁŠ

Vedecký tajomník: Doc. RNDr. JÁN PIŠÚT, CSc.

Hospodár: RNDr. HILDA DRAŠKOVIČOVÁ, CSc.

Predsedovia sekcií: Doc. RNDr. JÚLIUS KREMPASKÝ, DrSc.
Doc. RNDr. STANISLAV ONDREJKA, CSc.
Doc. RNDr. BELOSLAV RIEČAN, CSc.

Ďalší členovia predsedníctva:

RNDr. ELEONÓRA ADLEROVÁ
Doc. RNDr. JOZEF ELIAŠ, CSc.
Doc. RNDr. JOZEF MORAVČÍK, CSc.
JAKUB ERHARDT
Prof. RNDr. ŠTEFAN VEIS,
Doc. RNDr. ZOLTÁN ZALABAI, CSc.
Doc. RNDr. JÚLIA ŽILINKOVÁ, CSc.

Ďalší členovia ÚV JSMF:

RNDr. MIKULÁŠ BLAŽEK, DrSc.
RNDr. JURAJ BOSÁK, CSc.
MATÚŠ BRIESTENSKÝ
RNDr. PAVOL BRUNOVSKÝ, CSc.
Doc. RNDr. JÁN ČERNÝ, CSc.
RNDr. JOZEF DRAVECKÝ, CSc.
RNDr. JOZEF FIAMČÍK
FABIÁN GORDIAK
RNDr. MARTIN GAVALEC
MARIÁN HANULA
RNDr. STANISLAV KOLNÍK, CSc.
Doc. RNDr. TIBOR NEUBRUNN, CSc.
IVAN ŠABO
OLGA VÁŇOVÁ

Predsedovia pobočiek

RNDr. LADISLAV BERGER
RNDr. VIKTOR BEZÁK, CSc.
Doc. RNDr. MICHAL BUČKO, CSc.
VOJTECH FILO
Prof. RNDr. CYRIL PALAJ
Doc. RNDr. ONDREJ STREČKO, CSc.
Doc. RNDr. ONDREJ ŠEDIVÝ, CSc.

Revízori

ONDREJ GÁBOR
RNDr. JOZEF ĎURČEK, CSc.

Náhr. revízorov:

RNDr. VIERA OBETKOVÁ, CSc.

Program činnosti Jednoty čs. matematiků a fyziků schválený sjezdem dne 7. října 1978

Sjezd Jednoty čs. matematiků a fyziků v roce 1978 konstatuje, že stěžejní úkol Jednoty vytyčený sjezdem v roce 1972 a znovu zdůrazněný na sjezdu ve Vsetíně v roce 1975 byl postupně složkami JČSMF plněn, že však trvá, jak to vyplývá z jeho povahy. Je to soustředění všeho úsilí na spolupráci při vytváření předpokladů pro takový rozvoj vědeckotechnické revoluce, jaký odpovídá nejen současným krátkodobým, nýbrž především dlouhodobým kulturním, vědeckým i technickým potřebám našeho státu a našich obou národů.

Veškerá bohatá činnost Jednoty čs. matematiků a fyziků bude zaměřena k tomu, aby pomáhala rozvoji matematiky a fyziky jak v úseku vědeckém, tak i pedagogickém, stejně jako při aplikaci poznatků matematiky a fyziky na jednotlivé obory československé vědy, techniky, průmyslu a v všech potřeb socialistické výstavby.

Jednota bude vycházet ve svých konkrétních podmínkách jako vědecká společnost při ČSAV ze závěrů XV. sjezdu KSČ, usnesení ÚV KSČ, základních vládních usnesení a směrnic Akademie.

Jednota se soustředí na úkoly vyplývající z obsahové přestavby naší vzdělávací soustavy a na úkoly pro jejich řešení důležité, stejně jako důležité pro rozvoj socialistické společnosti v období vědeckotechnické revoluce. V tomto směru bude JČSMF úzce spolupracovat s ministerstvy školství a s orgány školské správy tak, aby záměry československé vzdělávací soustavy měly na úseku matematiky a fyziky co nejefektivnější výsledky, a povede své členy k angažované práci při budování socialistické školy.

Na úseku vědecké činnosti JČSMF ve spolupráci s ČSAV a s vysokými školami se bude podílet na výchově mladých vědeckých a vědeckopedagogických pracovníků, pečovat o zvyšování odborné úrovně i starších a o zlepšování jejich odborné informovanosti. JČSMF bude jako dosud spolupůsobit při usnadňování mezinárodních vědeckých styků fyziků a matematiků. Zvláštní pozornost bude Jednota věnovat těsnějším kontaktům s průmyslem a zejména s jeho pracovišti aplikovaného výzkumu a vývoje, pro něž bude dále rozšiřovat informace o výsledcích badatelského výzkumu a o výsledcích fyzikál-

ních prognóz s cílem urychlení cyklu „věda—technika—výroba—užití“.

Při popularizaci matematiky a fyziky se bude činnost Jednoty vyvíjet třemi směry. JČSMF bude usilovat o popularizaci těchto věd mezi mládeží. Dále bude usilovat o to, aby pracovníci příbuzných věd i pracovníci praxe byli včas informováni o důležitých nových výsledcích matematiky a fyziky i o úspěšných aplikacích poznatků těchto věd. JČSMF se bude rovněž snažit, aby i širší veřejnost byla dobře informována o významu matematiky a fyziky v období vědeckého a technického rozvoje a o činnosti JČSMF.

Je nevyhnutelné věnovat na půdě JČSMF zvláštní pozornost ideologickým, filozofickým, společenským, psychologicko-etickým problémům rozvoje matematických a fyzikálních věd a jejich vyučování, dále pak vztahu matematicko-fyzikálních věd k celkovému rozvoji kultury a vzdělanosti a jejich úloze při vytváření morálního profilu socialistického člověka. Bude třeba spolupůsobit při formování společenských postojů zejména mladých členů Jednoty a vést je k hlubšímu pochopení a samostatnému promyšlení těchto závažných otázek. Rovněž se musí zpřístupňovat všemi vhodnými formami pokrokové myšlenky a zkušenosti významných vědců a pedagogů ze všech zemí světa, z historie našich věd i ze současnosti.

Celou svou činností bude Jednota podporovat úsilí našich národů o mírové soužití za pomoci ostatních celospolečenských organizací tak, že využije svých možností z oblasti matematicko-fyzikálních věd a členů Jednoty k objasňování zhoubnosti zbraní masového ničení.

Jednota bude rozvíjet angažovanou, obětavou a dobrovolnou činnost svých členů, která byla a bude i nadále zaměřena k prospěchu socialistické společnosti.

Pro plnění těchto hlavních cílů vytyčuje sjezd JČSMF tyto úkoly:

I. V podpoře rozvoje vědecké práce v matematice a fyzice:

1. Pořádat letní a zimní školy, konference, semináře a odborné přednášky pro odborné i vědecké pracovníky základního i aplikovaného

výzkumu na vysokých školách i v závodech a zvat přednášející, kteří zaručují kvalitu i aktuálnost přednášek. Podporovat přitom výměnu vědeckých informací formou mezioborových konferencí, seminářů a neformálním stykem.

2. Spolupracovat s vědeckými kolegií matematiky a fyziky ČSAV a SAV, ministerstvy školství, vysokými školami, vědeckými ústavy a dalšími institucemi s cílem dosáhnout maximální účinnosti a koordinace vědecké práce v badatelském i aplikačním výzkumu.

Využívat k tomu dohod o spolupráci s těmito institucemi a uzavírat další dohody.

3. Podílet se na výchově nových vědeckých pracovníků a zvyšovat jejich kvalifikaci. V maximální míře organizovat soutěže pro mladé vědecké pracovníky a využívat při tom spolupráce s jinými organizacemi, školami a závody.

4. Maximálně využívat publikačních možností k informovanosti členstva, pracovníků jiných oborů i široké veřejnosti.

5. Rozšiřovat mezinárodní styk formou výměnných studijních a přednáškových pobytů a účasti na konferencích.

II. V péči o zvyšování úrovně vyučování matematice a fyzice na všech stupních škol:

1. JČSMF bude sdružovat vědecké pracovníky v didaktice matematiky a fyziky, zkušené učitele i posluchače učitelství obou předmětů na vysokých školách. V zájmu prohloubení spolupráce Jednoty s dalšími orgány a organizacemi bude hledat cesty ke spolupráci s ministerstvem školství a výzkumnými ústavy pedagogickými, s orgány školské správy, s nakladatelstvími, s n.p. Komenium, s fakultami vysokých škol, s ROH, VTS, Socialistickou akademií apod.

2. JČSMF bude podporovat rozvoj vědecké práce v didaktikách matematických a fyzikálních předmětů, a to takto:

a) Bude systematicky spolupracovat na modernizaci vyučování matematickým a fyzikálním předmětům na všech stupních škol a získávat ke spolupráci na tomto úseku i vědecké pracovníky v matematice a fyzice. Zvláštní pozornost bude věnována okruhu aplikací školské matematiky a fyziky, výrobní technice a mezipředmětovým vztahům.

b) Při realizaci projektu dalšího rozvoje čs. výchovně vzdělávací soustavy budou se členové

JČSMF zúčastňovat řešení problémů jako autoři a recenzenti osnov, učebnic, metodických příruček, pomůcek i jako školitelé učitelů.

c) Bude pořádat konference, semináře a pracovní porady o otázkách výuky matematiky a fyziky, podporovat činnost odborných komisí ve všech složkách Jednoty a vydávat informace o nových výsledcích práce v didaktikách obou předmětů.

d) Bude pokračovat ve zpracování odborné a metodické terminologie, symboliky, frazeologie, překladových slovníků i odborných encyklopedií různého určení, podporovat snahy o vytvoření informačních systémů v didaktikách matematických a fyzikálních předmětů.

e) Bude využívat dohod o recipročních pobytech v zahraničí ke studijním pobytům, k navazování kontaktů se zahraničními didaktiky, organizacemi a pracovišti.

f) Bude v rozsáhlé míře organizovat ve spolupráci s jinými organizacemi a institucemi soutěže pro mladé učitele a studenty, zaměřené na zvyšování jejich kvalifikace.

3. Pro podporu odborné metodické práce v didaktikách obou předmětů bude JČSMF:

a) spolupracovat při tvorbě a posuzování cílů, obsahu a metod práce vysokoškolské přípravy učitelů, postgraduálního studia a dalších forem povinného studia učitelů v činné službě;

b) pořádat nebo spolupracovat při pořádání letních škol pro učitele, pořádat semináře a přednášky o závažných problémech vyučování matematice a fyzice i o historii a současných směrech rozvoje obou předmětů.

4. Pro studenty vysokých škol bude JČSMF organizovat přednášky a jiné akce a podporovat studentské vědecké soutěže.

5. V péči o žáky základních a středních škol:

a) JČSMF bude pořádat soutěže a besedy pro široký okruh žáků škol všech stupňů.

b) Pro nadané žáky bude JČSMF spolupořádat matematickou a fyzikální olympiádu, korespondenční semináře, letní školy a soustředění řešitelů na různých úrovních.

c) JČSMF bude pečovat o odbornou úroveň časopisu Rozhledy matematicko-fyzikální a ve spolupráci s ministerstvy školství bude usilovat o to, aby podstatně lépe plnily poslání žákovského časopisu pro matematiku a fyziku.

III. V oblasti popularizace matematiky a fyziky a posílení společenské úlohy JČSMF:

1. JČSMF bude věnovat zvýšenou pozornost popularizaci nových poznatků matematiky a fyziky, zejména mezi mládeží, a podněcovat zájem o studium těchto oborů. K tomu účelu JČSMF

a) bude zajišťovat publikaci kvalitních článků populárně vědeckého charakteru jak v publikacích Jednoty, tak i v nespécializovaných časopisech a využívat i dalších sdělovacích prostředků (rozhlas, televize, film);

b) bude propagovat besedy a přednášky Jednoty s populárně vědeckou tematikou mezi širší veřejností a studenty;

c) naváže spolupráci s dalšími organizacemi, zabývajícími se též výchovně vzdělávací činností (SSM včetně Pionýrské organizace, ČSVTS, Socialistická akademie, Lidové hvězdárny, osvětové besedy atd.);

d) pomocí členů Jednoty na školách bude propagovat publikace Jednoty a využívat dalších forem k získávání zájmu mladých lidí o matematiku a fyziku (besedy s odborníky, exkurze aj.) a propagovat matematiku a fyziku mezi rodiči.

2. JČSMF se bude zabývat situací v edičním plánování populárně vědecké literatury a napomáhat při vyhledávání, zajišťování a prosazování kvalitních publikací v oblasti matematiky a fyziky a bude koordinovat snahy členů edičních komisí různých nakladatelství — fyziků a matematiků — s cílem zvýšit počet chystaných knižních titulů a jejich kvalitu i aktuálnost.

3. JČSMF bude sledovat společenskou roli odborníků v matematicko-fyzikálních oborech

a podílet se na jejich vysokoškolské přípravě, vytváření vhodných osobních předpokladů a podmínek pro jejich pracovní uplatnění i další odborný růst a upevňování potřebných společenských postojů. Bude organizovat soutěže pro studenty a mladé vědecké pracovníky. Při hledání nových forem a organizačním zajišťování této činnosti bude úzce spolupracovat s jinými společenskými a státními organizacemi, školami a závody.

4. JČSMF naváže spolupráci s dalšími vědeckými společnostmi v příbuzných oborech a bude usilovat o vzájemnou informovanost a propagaci poznatků hraničních oborů.

5. JČSMF bude seznamovat veřejnost s úkoly a činnostmi Jednoty v tisku i pomocí dalších sdělovacích prostředků.

6. JČSMF požádá ministerstvo školství, aby oceňovalo péči členů Jednoty o zvyšování úrovně vyučování matematice a fyzice jako společensky závažnou činnost.

IV. V péči o rozvoj organizace orgány JČSMF:

1. budou věnovat zvýšenou pozornost členské základně, jejímu systematickému růstu a složení;

2. pro zprostředkování kontaktu mezi orgány JČSMF a členy a dalšími učiteli zřídí na školách, na pracovištích, ústavech, podnicích a institucích síť důvěrníků JČSMF;

3. budou přizpůsobovat v odůvodněných případech organizaci JČSMF potřebám a úkolům, které má Jednota plnit.

Křiklavým nedostatkem matematických textů je to, že chybí motivace. Autoři se vrhají do svého předmětu, jakoby byli pronásledováni hladovými lvy. Typickým úvodem ke knize či kapitole je text: „Nyní budeme studovat lineární vektorové prostory. Lineární vektorový prostor je prostor,

který splňuje tyto podmínky...“. Pak se vyslovují podmínky a za nimi následují věty. Proč se studují lineární vektorové prostory a odkud se vzaly ty podmínky, to se neříká. Student hozený do tohoto divného prostoru je ztracen a nedovede najít svou cestu.